

Rundskriv - Serie R

Rundskriv serie R (regelverk) erstatter tidligere serie F. I den nye serie R publiseres også relevante lovendringer og konvensjonsendringer.

Mottakere av rundskrivet: (sett kryss)

- Sdir: Sjøfartsdirektoratet
- A: 16 spesielt bemyndigete arbeidskontorer
- U: Utvalgte utenriksstasjoner
- P: Produsenter av utstyr evt. undergrupper
- OFF: Offshorerederier / plattformsejere / operatører
- Hov: Hovedorganisasjoner
- H.i: Høringsinstanser
- Andre:

Nr.: RSR 09-2020

Dato: 6. august 2020

Saksnr.: 2019/134170

Opphever: forskrift 2. juli 2007 nr. 852 om fastsettelse og gjennomføring av overtredelsesgebyr etter lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) § 55 og § 56

Referanse til: forskrift 27. juli 2020 nr. 1596 om overtredelsesgebyr etter skipssikkerhetsloven, skipsarbeidsloven og NIS-loven

Ny forskrift om overtredelsesgebyr etter skipssikkerhetsloven, skipsarbeidsloven og NIS-loven

1. Innledning og bakgrunn

Nærings- og fiskeridepartementet har fastsatt ny forskrift om overtredelsesgebyr etter skipssikkerhetsloven, skipsarbeidsloven og NIS-loven¹. Forskriften trådte i kraft 1. august i år. Fra samme tidspunkt ble forskrift om fastsettelse og gjennomføring av overtredelsesgebyr etter skipssikkerhetsloven opphevet².

Nærings- og fiskeridepartementet evaluerte bruken av overtredelsesgebyr etter skipssikkerhetsloven kapittel 9 og hadde evalueringen på høring i perioden 21. november 2018 til 21. februar 2019. I den nye forskriften om overtredelsesgebyr er det gjort endringer i utmålingsreglene basert på erfaringene med bruken av overtredelsesgebyr etter skipssikkerhetsloven. Videre mente Nærings- og fiskeridepartementet og Sjøfartsdirektoratet at det var hensiktsmessig å ha felles regler for fastsettelse og gjennomføring av overtredelsesgebyr til foretak som kan ilegges gebyr etter skipssikkerhetsloven, skipsarbeidsloven og NIS-loven³.

2. Høring og høringsinnspill

Forslaget til ny forskrift om overtredelsesgebyr etter skipssikkerhetsloven, skipsarbeidsloven og NIS-loven var på høring fra 22. mai til 6. juli 2020.

Det ble sendt inn totalt 13 høringsvar, hvorav seks var uten merknader. Høringsinstansene som svarte var Det norske maskinistforbund, Fiskebåt, Forsvarsdepartementet, Helsedirektoratet/Helse- og omsorgsdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet, Klima- og miljødepartementet, Kystrederiene, LO Norge, Miljødirektoratet, Norges Rederiforbund, Pelagisk forening, Samferdselsdepartementet og Statens vegvesen.

¹ Forskrift 27. juli 2020 nr. 1596 om overtredelsesgebyr etter skipssikkerhetsloven, skipsarbeidsloven og NIS-loven.

² Forskrift 2. juli 2007 nr. 852 om fastsettelse og gjennomføring av overtredelsesgebyr etter lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) § 55 og § 56.

³ Lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet § 55, lov 21. juni nr. 102 om stillingsvern mv. for arbeidstakere på skip § 12-3 og lov 12. juni 1987 nr. 48 om norsk internasjonalt skipsregister § 13.

Høringsinstansene som svarte med merknader, var i all hovedsak positive til forslaget. Flere sa seg enige i at det var hensiktsmessig med felles regler for fastsettelse og gjennomføring av overtredelsesgebyr etter skipssikkerhetsloven, skipsarbeidsloven og NIS-loven.

Forenkling i begrepsbruken for ansvarssubjekt ble uttrykkelig støttet av en høringsinstans, og ellers ble det ikke gitt merknader til denne delen av forslaget.

De fleste støttet også forslaget til endringer i utmålingsreglene. Det kom ingen merknader til den delen av forslaget som gjaldt enkeltpersoner. Merknadene til utmålingsreglene viste derimot at det var noe uenighet blant høringsinstansene om maksimumsbeløpet for foretak. Noen mente det var for høyt, mens andre mente at det i noen spesielle tilfeller kunne være for lavt, og at det derfor burde vært tatt inn en bestemmelse om at det i særlige tilfeller kunne gis gebyr høyere enn maksimumsbeløpet. En annen aktør foreslo at den øvre grensen for overtredelsesgebyr burde fastsettes til 10 % av selskapets omsetning.

To høringsinstanser mente at informasjon om ilagte overtredelsesgebyr for foretak bør være offentlig. Innspillene ble begrunnet med økt forutberegnelighet, forutsigbarhet og likebehandling. Det ble også gitt innspill om at det bør lages en offentlig veileder for illeggelse, utmåling og gjennomføring av overtredelsesgebyr etter forskriften.

Høringsvarene ga ikke grunnlag for å gjøre endringer i forskriften. Den fastsatte forskriften om overtredelsesgebyr etter skipssikkerhetsloven, skipsarbeidsloven og NIS-loven er altså lik forslaget som var på høring.

3. Nærmere om forskriften

I forskriftens § 1 er det gitt egne utmålingsregler for overtredelsesgebyr mot fysiske personer som kan ilegges overtredelsesgebyr etter skipssikkerhetsloven § 55. Den øvre rammen for gebyr til enkeltpersoner på 0,6 ganger folketrygdens grunnbeløp (G) er videreført fra den opphevede forskriften, mens minimumsbeløpet på 0,2 ganger folketrygdens grunnbeløp er tatt bort. Momentene i vurderingen av om det skal ilegges overtredelsesgebyr er listet opp på samme måte som i den opphevede forskriften.

Videre er det gitt felles utmålingsregler for «foretak» i forskriftens § 2. Termen «foretak» er å forstå som en fellesbetegnelse for de øvrige ansvarssubjektene som kan ilegges overtredelsesgebyr etter skipssikkerhetsloven § 56 («rederiet»), skipsarbeidsloven § 12-3 («arbeidsgiveren» og «rederiet») og NIS-loven § 13 («foretak»).

Minimumsbeløpet for foretak på 0,8 G i den opphevede forskriften er ikke videreført. Ulike organisasjonsformer og økonomi gjør at det er behov for å differensiere utmålingen av gebyrene. Nærings- og fiskeridepartementet har vurdert det slik at et minstegebyr motvirker denne fleksibiliteten. Det var ikke en øvre ramme for overtredelsesgebyr i den opphevede forskriften. Dette er tatt inn i den nye forskriften og maksimumsbeløpet er satt til 15 ganger folketrygdens grunnbeløp (G) for overtredelsesgebyr til foretak som kan ilegges gebyr etter skipssikkerhetsloven § 56, skipsarbeidsloven § 12-3 og NIS-loven § 13. Momentene i vurderingen av om det skal ilegges overtredelsesgebyr etter skipssikkerhetsloven, skipsarbeidsloven og NIS-loven og ved utmålingen av gebyret, står listet opp i bestemmelsen.

Reglene om gjennomføring av overtredelsesgebyr er videreført fra den opphevede forskriften, men står nå samlet i forskriftens § 3.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser

Et overtredelsesgebyr vil få en direkte økonomisk betydning for de foretak eller enkeltpersoner som ilegges slik sanksjon. Den nye forskriften vil begrense forvaltningens skjønnsutøvelse ved å sette en øvre ramme for størrelsen på overtredelsesgebyret. Den kan dermed gi en noe økt forutberegnelighet for aktørene. Den bidrar også til å oppfylle forvaltningsloven § 44 andre ledd. Dessuten kan forskriftsfesting av hvilke momenter som skal hensyntas ved vurderingene av om overtredelsesgebyr skal ilegges, bidra til forutberegnelighet om utmåling av gebyret.

Den nye forskriften om overtredelsesgebyr antas ikke å få nevneverdige økonomiske og administrative konsekvenser for myndighetene.

Lars Alvestad
Fungerende sjøfartsdirektør

Arild Viddal
fungerende avdelingsdirektør

Dette dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevne signaturer